

(46) SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. Examination, Second Semester (CBES)

Fri Day Date 24/04/2015

Session: Morning / Evening Time: 10-30 AM to 01-30 PM

Subject/Course Code : PA02ESAN05 / Paper No. _____

Subject/Course Title: Sanskrit: निरुक्तम् of यास्क (अ. 1, 2 & 7)

Total Weightage/Marks : 70

2. Multiple Choice Questions:

પ્રશ્નોમાં ખરો વિકલ્પ પસંદ કરી લખો:

10

- નિરુક્તના બીજા ભાગમાં કેટલા શ્લોકો? (1) 30 (2) 22 (3) 5 (4) 19
- નિલબ્દના કયા ભાગમાં ઉપર નિરુક્તના 'ઉત્તર મરુ'ની રચના થઈ છે? (1) પાંચમા (2) ત્રીજા (3) ચોથા (4) બીજા
- નિલબ્દના કયા ભાગમાં 'મૌક્યવિદિ કાણ્ડ' કરેલો? (1) બીજા (2) પાંચમા (3) ચોથા (4) ત્રીજા
- ચાર્ક નિરુક્તમાં કુલ _____ શ્લોકોનું નિર્લક્ષ્ય લખાયું છે. (1) 1381 (2) 1991 (3) 531 (4) 1211
- इन्द्रियानित्यं लक्षणम् _____। (1) ગાઝરિ: (2) ઓદુમ્બરાયણ: (3) ઓપમન્યાલ: (4) કોત્તેલ:
- न निलक्ष्ण उपसर्गार्थान्निराहुमिति _____। (1) લાઘ્યાયણિ: (2) ગાઝરિ: (3) શાકુરાયણ: (4) આગ્રાયણ:
- न संस्कारमाश्रित । विषयवत्यो हि वृत्तयो भवन्ति । - म्ना विधानं कियुं ? (1) ચાર્ક (2) ગાઝરિ (3) શાકુપૂર્ણિ (4) કોત્તેલ
- ચાર્કે 'જાતલેદમ્' શ્લોકનાં કેટલા નિર્લક્ષ્યો લખ્યા છે? (1) પાંચ (2) છ (3) બાર (4) બે
- ચારિત્રીના મતે દેવતાઓની સંખ્યા કેટલી છે? (1) ત્રણ (2) તેત્રીસ (3) અનંત (4) બાર
- _____ ગરુડિના મતે માગિ 'મકલોપન' (નર્) ભંજનનારો) છે. (1) મોર્ગિલાલ (2) રંધોલાજીલિ (3) આગ્રાયણ (4) મોપમન્યાલ

PTO

પ્ર. ૨. નિઘણુના કર્તૃત્વ વિશે સંક્ષિપ્ત નોંધ લખો 15

સમ્યક્

પ્ર. ૨. નિરુક્તકાર યાસ્ક અને પ્રાહિનિ વિશે પરિચયાત્મક નોંધ લખો 15

પ્ર. ૩ (અ) ગામે તે લોક સસંદર્ભ સમજાવો: 5

(૧) તમિમં સમામ્નાયં નિઘણુઃ ઇત્યાચકલે । નિઘણુઃ કુસ્માત્ ?
નિઘમા ઇમે ભવન્તિ ।

(૨) ષટ્ ભાવવિભાસા ભવન્તીતિ વાઙ્મયણિઃ ।

પ્ર. ૩ (ક) ગામે તે લોકનું નિર્વચન લખો: 3

(૧) આચાર્ય (૨) કુલમોજ

પ્ર. ૩ (ઘ) ગામે તે લોક વિશે નોંધ લખો: 7

(૧) નિપાતાઃ ।

(૨) નિરુક્તાધ્યયનનાં પ્રયોજનો

પ્ર. ૪ (અ) ગામે તે લોક સસંદર્ભ સમજાવો: 5

(૧) શાઠ્ઠપૂણિઃ સંજ્ઞાપ્રયાંચઘ્નૈ સર્વા દેવતા જાનામીતિ ।

(૨) મૈદ્યઃ કુસ્માત્ ? મેહતીતિ સતઃ । આ ઉપર ઉપલુ ઇત્યેતા ભ્યાં
સાધારણાનિ વર્જનનામભિઃ । ઉપર ઉપલુ મૈદ્યો ભવતિ ।

પ્ર. ૪ (ક) ગામે તે લોકનું નિર્વચન લખો: 3

(૧) આદિત્યઃ (૨) ગૌઃ

પ્ર. ૪ (ઘ) ગામે તે લોક વિશે નોંધ લખો: 7

(૧) યાસ્કાનુસાર નિર્વચનનાં સિદ્ધાન્તો

(૨) નિરુક્તના બીજા સધ્યાયમાં નિરૂપિત રીત્તુ-દેવાપિ
સાદિષ્ટિશ્ચ કથા.

પ્ર. ૫ (અ) ગામે તે લોક સસંદર્ભ સમજાવો: 5

(૧) તાઃ ત્રિવિધાઃ શૃચઃ । પરોક્ષકૃતાઃ પ્રત્યક્ષકૃતાઃ આધ્યાત્મિકશ્ચ ।

(૨) સ ન મન્યેત અયમેવ અગ્નિઃ ઇતિ । અગ્નિ ઉત્તરે યાતેતિતી
જાતયેદશૌ ઉચ્યેતે ।

પ્ર. ૫ (ક) ગામે તે લોક વિશે નોંધ લખો: 10

(૧) દૈવતાનાં આભારચિન્તનમ્ ।

(૨) જાતયેદશઃ કુસ્માત્ ? - સમજાવો